

Novembre prové del llat. NOVEMBER, -BRIS, der. de NOVEM 'nou', perquè en l'antic calendari romà era el novè mes (cf. *octubre*, *desembre*); coneix la var. *noembre* 49, 153, que en cat. ant., des del s. XIV, alterna amb *novembre*, així com les realitzacions *no[b]embre/no[v]embre* d'acord amb les àrees de distinció [b]/[v].

Les àrees occidentals contigües a la frontera amb l'arag. i el cast. presenten diftongació de la ĩ tònica, *noviembre*, com és habitual en aquestes llengües, per influència de l'escolarització en castellà o la pertinença a una diòcesi on

la llengua de la predicació era –és– el castellà (diòcesi de Saragossa, de València, d'Oriola); la realització de la labial d'aquesta variant forana només és [v] en localitats alacantines. L'alg. *santandria* 85 és pres del sard *santu Andria*, on *Andria*, del llat. ANDREAS, nom de l'apòstol màrtir la festivitat del qual se celebra el 30 de novembre i que, per un procés metonímic (part pel tot), ha donat nom a tot el mes.

El mot normatiu és *novembre*.

